

v tem velepomembnem trenutku svoje velike odgovornosti. Na vas je, da nas učite in vodite, da nas družite in jačite in nam s svojim zgledom prednjačite na pravi poti. Vi morate paznim očesom motriti vsakokratni položaj ter izkoriščati, kar je nam ugodno, in odbijati, kar je škodljivo za nas. S ponosom se bo oziralo vse učiteljstvo na one voditelje, ki se žrtvujejo naši stvari, cenili jih bodo še naši zanamci, gorje pa onim, ki bi nas s svojo malomarnostjo oškodovali. Takim pač recimo pri prvi priliki: „Poberi se, ti nevredni hlapec!“

Oborožimo se torej s samozavestjo in glejmo resno pa brez obupa v bodočnost. Sprejmimo boj, če nam ga ponujajo, prej ali slej zmagamo gotovo, ker: „Zora puca, bit će dana“.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodono naložim,
v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani,

— registrovana zadruga z omejenim jamstvom. —

Promet do konca grudna 1906 K 231.879-63.

Naznanilo. Kdor želi od zadruge kakih informacij, naj za odgovor priloži 20 h v poštinih znamkah. Na prošnje brez vpošiljatve navedenih znamk se ne odgovarja.

Stik z ljudstvom.

Učitelji so dolžni prav skrbno gojiti stik z domačo hišo, ki je potreben v interesu pouka in šolskega obiskovanja, zlasti pa v interesu vzgoje.

§ 120. dokončnega šolskega in učnega reda.

Dognana resnica je, da je pri vzgoji otrok ves trud učiteljev zaman, če ga pri tem težavnem delu ne podpira domača

hiša. Zato je potrebno, da se dom in šola pri pouku in pri vzgoji otrok vzajemno podpirata in skupno delujeta pri tej vzvišeni nalogi. Bodisi domača vzgoja otrok še tako dobra, če pa ni združena s šolsko vzgojo, je več kakor gotovo, da je taka vzgoja enostranska ter podobna na zunanost lepi stavbi, ki je pa zidana na peščenih tleh in so njeni notranji prostori popolnoma popačeni. Nasprotno pa zopet tudi najboljša šolska vzgoja ne hasne otroku ničesar, če starši podirajo, kar je z velikim trudom zgradila šola. Zategadelj je nujno potrebno, da hodijo starši in učitelji pri vzgoji otrok z roko v roki, da torej oba ta dva velevažna vzgojevalna faktorja sporazumno delujeta v prid otrok in blagor človeštva; domača vzgoja mora postaviti dober temelj, šolska vzgoja pa izpopolnjuje, kar je započela domača vzgoja. Da pa temlože in čimprej doženemo ta smoter, zato je potrebno, da pride učitelj večkrat v stik s stariši šolske mladine in le-ti pa zopet z učitelji svojih otrok.

Ni namen in tudi ne naloga našega lista, da bi razkladali staršem, kako naj si prizadevajo priti z učitelji večkrat v stik — to se bo zgodilo s posebnim listom za starše, ki ga bo izdajala učiteljska organizacija*) — ampak naloga našega lista je, da pokažemo učiteljstvu, ob katerih prilikah naj prihaja v stik s stariši šolske mladine, oziroma v stik z ljudstvom.

Začnimo s šolskim letom!

1. Vpisovanje šolske mladine.

Prva prilika, ki se nudi učiteljstvu, zlasti še šolskim voditeljem, razgovarjati se s stariši o pouku in vzgoji otrok, je vpisovanje šolske mladine. Pri tej priliki opozori učitelj starše in njih namestnike lahko na marsikako napako otrok ter jim pove, kar se mu zdi potrebno v interesu pouka in šolskega obiskovanja, zlasti pa še v interesu vzgoje. Zato naj pa na večrazrednicah sodeluje pri

*) Primerni članki in dopisi naj se že zdaj pošiljajo na naslov „Učiteljske tiskarne“, kakor pišemo v današnjem Vestniku. Uredn.

Moderna šola.

Utopija iz Devete dežele.

Poročal na učit. večeru v Ljubljani Karel Wider.

Bil je mrzel jesenski dan in jaz sem umrl.

Trudno moje truplo je padlo v grob, moj duh pa je razprostil svoja krila, se dvignil nad zemski prah, plaval višje in višje in se ustavil pri nebeških vratih. Strahom sem čakal tu, da se odpro ta težka, zlata vrata. Čakal nisem dolgo. Tiho in veličastno so se odprla, in nasproti mi je zasijalo vse veličastvo nebeškega kraljestva. Vhod pa mi je zapirala visoka postava čestitljivega nebeškega vratarja, čegar oko me je pazno in dlje časa motrilo.

Z mogočnim glasom me slednjič vpraša: „Kdo si in odkod?“

Jaz pa odprem ponižno svoja usta, kakor smo jih odpirali ponižno že tam doli na zemlji, in s tihim glasom odgovorim: „Učitelj sem s slovenske zemlje.“

Takrat bi ga morali videti vi vsi tam doli na grešni zemlji, vi vsi, ki ste nas prezirali in zaničevali, ki ste nas topli in suvali, ki nam niste rezali zadostnega kruha, pač pa nam težke, železne paragrafe obešali na šibke vratove in hrbte, da so se prevelike teže šibili liki tenka veja pod snežno plastjo; videti bi ga morali tega čestitljivega moža, kako mu je radosti zaiskrilo

jasno oko, kako se mu je razlilo po starem obrazu veselje in je razprostrl roki, kakor da me hoče blagosloviti in objeti vse hkrati. Zdrknul sem na kolena, da prejmem blagoslov teh svetih rok: te roke pa so me objele in vzdignile in pritisnile na prsi, usta njegove pa so govorile blažene besede: „Pridi, pridi k meni, ti trpin s slovenske dežele!“

Prišel sem v raj. Godilo se mi je dobro. Živel sem tjavendan brez vsakega dela. Pohajkoval sem po širnih nebeških livadah, ustavil se pri tem in onem znancu, pil nektar namesto dolenjskega evička, namesto kranjskih klobas prigrizoval rajsko ambrozijo. V par dneh sem postal popolnoma domač tam gori in, pošteno povedano, jel sem se dolgočasiti. Družbe je bilo res dosti, a nič kaj po moji volji. Najrajši sem se bratil s starimi kranjskimi učitelji, a tudi njih zastarelih nazorov sem se kmalu naveličal, saj sem živel tam doli na zemlji v zlati dobi novih struj. Kakor večerna senca se je plazil za meno dolgočas. Premišljevali sem začel, kako bi ušel iz tega svetega kraja, če za dlje ne, vsaj za kakšen dan. A iz nebeškega raja ni lahko priti. O tem sem se prepričal, ko sem večkrat lazil tam okrog velikih vrat in jih izkušal odpreti. Zaman — trdno so bila zaprta in ključ dobro spravljen v Petrovem žepu.

Nekoč me dobi sv. Peter. Postala sva si medtem dobra prijatelja, marsikateri kozarček sva izpraznila v kakem skritem nebeškem kotičku.

vpisovanju otrok vse učiteljstvo dotične šole, da se starši kolikor-toliko seznanijo z vsemi učitelji in obratno pa tudi učitelji in učiteljice s starši šolske mladine. Umevno je pa ob sebi, da naj nastopa učiteljstvo s starši šolske mladine prijazno in uslužno. Učitelj dajaj staršem naj-radovoljnejše potrebne nasvete in nauke ter si v vsakem oziru prizadevaj in trudi, da si pridobiš zaupanje ljudstva.

2. Posetne ure za starše.

Nekateri starši imajo lepo navado, da radi in večkrat prihajajo k učitelju v šolo, da se informujejo o vedenju in napredku svojega otroka, ali pa da ga opravičijo, če se ni mogel učiti, spisati domače naloge in če ga ni v šolo, da povedo vzrok njegove odsotnosti. Taki poseti staršev v šoli so vse hvale vredni, ki jih mora odobravati vsak učitelj in le želeli bi bilo v interesu pouka in vzgoje, da bi vsi starši radi in prav pogosto posečali s takim namenom učitelja. Na to je pa treba starše navaditi. Če ne pridejo prostovoljno, naj jih pa učitelj večkrat potem otrok povabi na razgovor v šolo. Pri tej priliki naj si učitelj prizadeva, da pozve od staršev slučajne telesne hibe (bolezni) in duševne napake otrok ter pouči starše, kako bi bilo mogoče take hibe in napake odstraniti, da ne bo otrok zaradi krive ali pa zanemarjene vzgoje v nadlego svojemu bližnjemu, ampak da postane koristen član človeške družbe. Pri teh razgovorih, oziroma posetih mora pa biti učitelj kar najbolj prijazen s starši ter jim dajati najradovoljnejše potrebne nasvete in nauke. Le po tej poti privežemo starše nase ter si pridobimo zaupanje in spoštovanje prebivalstva. Z neprijaznim in osornim nastopom si pa učitelj odtuji starše, škoduje dobri vzgoji otrok ter izpodkopa ugled učiteljskega stanu. Saj vemo iz izkušnje, kako bojazljivo pride marsikatera mati k učitelju svojega otroka, ker se boji, da bo neprijazno sprejeta in čula morebiti iz učiteljevih ust razne očitke, ki jih ni vselej sama kriva, ampak čestokrat razmere, ki v njih živi! Zato poudarjamo ponovno,

bodimo vselej prijazni in uslužni s starši šolske mladine ter jim z lepo besedo razkladjamo napake otrok in z lepo besedo tudi navajamo, kako naj postopajo pri vzgoji otrok ter hodijo s šolo z roko v roki. Na tak način pridobimo zase tudi tiste starše, ki so bili od neprijateljev šole nahujskani proti šoli in učitelju ter prihajajo v šolo z namenom, da bi se kregali z učiteljem. Lepa beseda najde navadno tudi lepo mesto.

Kdaj naj pa posečajo starši učitelje?

To je dostikrat odvisno od krajevnih razmer. Med poukom teh posetov ne smemo dovoljevati, ker se moti pouk in trpi disciplina učencev. Najpripravnější čas za te posete je četrta ure pred začetkom pouka in pa odmor po drugi učni uri. Po končanem pouku je za razgovor s starši tudi pripraven čas. Za dlje trajajoče razgovore (preiskave) naj pa povabi učitelj starše v šolo tisto uro, ko je v razredu veroučitelj. Na kmetih, ko je ljudstvo zaradi dela ob delavnikih navadno zadržano, pa priporočamo za razgovore s starši nedelje in praznike, in sicer pred ali pa po cerkvenem opravilu. Zamude časa se ni treba plašiti, saj delujemo na ta način za dobro vzgojo otrok, pridobivamo ljudstvo zase in povzdigu-jemo svoj ugled in pa ugled učiteljskega stanu.

(Dalje.)

Božična zborovanja.

„Društvo za zgradbo „Učiteljskega konvikta“, „Deželno slovensko učiteljsko društvo“ in „Slovenska Šolska Matica“ so priredili o Božiču v Ljubljani svoja glavna zborovanja. Nakratko smo o teh zborovanjih poročali že zadnjič, danes začenjamo z natančnimi poročili. Poročila bomo priobčili po redu, kakor so se vršila zborovanja. Ko končamo s poročili, izrečemo o njih svoje mnenje in izpregovorimo o vtiskih, ki smo jih dobili. Rečemo pa že danes, da so tudi ta zborovanja v čast učiteljstvu.

Potožim mu svoje bolečine. Dolgo si ni dal dopovedati, le odmigaval je z glavo. Na veliki deski poleg njegove vratarske celice so bile napisane postave, po katerih se mu je bilo ravnati. In priznati se mora, da se je vestno držal teh postav.

Ko sem ga le mehčal in mehčal, ga hvalil in mu našteval vse dobre lastnosti, ki jih je imel in ki jih ni imel, sem ga pripravil, da mi je obljubil odpreti vrata prihodnji dan. Dal pa mi je dopust le za en dan; ako prekoračim ta svoj dopust, so mi za večno zaprta nebeška vrata in si potem išči strehe in prostora, kjer si hočeš.

Da bi prekoračil ta pičlo mi odmerjeni nebeški dopust, se mi je bilo temnanj bati, ker tudi doli na zemlji nismo bili vajeni prekoračiti svojih dopustov. Gotov sem bil, da se vrnem o pravem času, saj bi mi v nasprotnem slučaju pri ponovni prošnji za dopust dal moj nebeški donrotnik gotovo negativen odgovor. Šel sem mirno spat tisti večer, prepustivši nebeškemu vratarju vso skrb, pobotati se svojim nebeškim gospodarjem, ako slučajno zve o mojem dopustu.

Krasno pomladansko jutro se je prismejalo drugi dan nad nebeškimi oblaki. Navsezgodaj sem planil iz postelje in v par trenutkih sem stal pripravljen pred nebeškimi vrati, popotni les v roki in torbo črez rame. A vrata so bila kakor po navadi zaklenjena in ključa in sv. Petra nikjer. Grem mu razbijat na njegovo celico, in res se čez nekaj časa prikaže njegov zaspani

obraz. Mož je bil star in ni mu zameriti, da je pozabil na svojo obljubo in na moj dopust. Toda moje besede so mu kmalu vrnil spomin in — njemu v čast bodi povedano — kmalu je bil zunaj in pri vratih, vtaknil in obrnil ključ in nebeška vrata so se zopet tiho in veličastno počasi odprla, še en „Na svidenje“, in stal sem zunaj. Kako krasen pogled! Na azurnem nebu so plavali snežnobeli oblaki, tam v dalji so se sukali neizmerni svetovi in daleč, daleč tam sem zapazil našo zemljo. Malo strah me je bilo, ker nisem vedel, kako premerim to daljavo. A nebeščani imamo poseben pogum in korajžno se spustim raz nebeški prag. Kril sicer nisem imel — saj vzlic svoji poštenosti in nedolžnosti tam na zemlji vendar nisem bil sprejet med trume angelov — a stopal sem navzle temu krepko naprej, kakor da bi imel sedemmiljske črevlje na nogah. Bliskoma so frčali svetovi mimo mene, repate zvezde so mi kakor metle plesale pred očmi, čudne megle so me časih obdajale, a nisem se menil za vse to; neprenehoma sem meril zračno črto od nebes do zemlje — ki se mi je neznansko hitro bližala — skrbeč le za to, da nisem karamboliral s kako zvezdo. Imel sem srečo, cel in zdrav sem jo priromal v bližino naše zemlje, ki je v zadnjih trenutkih narasla tako, da je nisem mogel vse pregledati. Bila je še nekoliko od mene oddaljena — kakih par kilometrov recimo in stopil sem malo vstran, da me morda ne prevrne in ko je prišumela mimo mene, takrat sem kakor po-